

Iestāde: Zemkopības ministrija

Sagatavoja: SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

***Metodika "Vienotās likmes finansējums Lauku
attīstības projektu sagatavošanas un vispārējām
izmaksām"***

Saturs

Izmantoto saīsinājumu saraksts.....	3
Tiesiskais regulējums	4
Ievads.....	7
1. Metodikas izstrādes mērķis.....	8
2. Vienkāršoto izmaksu būtība	9
3. Metodikas izstrādes process	10
4. Vienotās likmes aprēķins un atbalsta attiecināšana.....	10
4.1.Vienotās likmes aprēķins LAP 2014-2020 apakšpasākumam M4.1 “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”	11
4.2. Vienotās likmes aprēķins LAP 2014-2020 apakšpasākumam M4.2 “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”	13
4.3. Vienotās likmes aprēķins LAP 2014-2020 apakšpasākumam M4.3 “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā”	15
4.4.Vienotās likmes aprēķins LAP 2014-2020 apakšpasākumam M19.2 “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju”	16
5. Komerccarbības atbalsta ierobežojumi	17
6. Noslēguma jautājumi	18

Izmantoto saīsinājumu saraksts

Saīsinājums	Skaidrojums
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
KLP	Kopējā Lauksaimniecības politika
LAP 2014-2020	Latvijas Lauku attīstības programma 2014.-2020.gadam
M4.1.	Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās
M4.2.	Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē
M4.3.	Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā
M19.2.	Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju
VI	ELFLA Vadošā iestāde – Zemkopības ministrija
LAD	Lauku atbalsta dienests

Tiesiskais regulējums

Saīsinājums	Normatīvais akts
Vispārējā Nr. 1303/2013 regula	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006
ELFLA Nr. 1305/2013 regula	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1305/2013 (2013. gada 17. decembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005
KLP pārvaldības uzraudzības Nr. 1306/2013 finansēšanas, un regula	Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1306/2013 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu;
Komisijas deleģētā regula Nr. 480/2014	Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 480/2014 ar kuru papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu
Īstenošanas Nr. 908/2014 regula	Komisijas 2014. gada 6. augusta Īstenošanas regula (ES) Nr. 908/2014, ar ko paredz noteikumus par to, kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1306/2013 piemēro attiecībā uz maksājumu aģentūrām un citām struktūrām, finanšu pārvaldību, grāmatojumu noskaidrošanu, noteikumiem par pārbaudēm, nodrošinājumu un pārredzamību (turpmāk – regula Nr. 908/2014);
Finanšu noteikumu Nr. 2018/1046 regula	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES)

	Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012
Komisijas regula Nr. 1408/2013	Komisijas regula Nr. 1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu <i>de minimis</i> atbalstam lauksaimniecības nozarē
Komisijas regula Nr. 1407/2013	Komisijas regula Nr.1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu <i>de minimis</i> atbalstam
Komisijas regula Nr. 651/2014	Komisijas regula (ES) Nr. 651/2014 ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (Dokuments attiecas uz EEZ)
Pārejas perioda regula Nr. 2020/2220	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/2220 (2020. gada 23. decembris), ar ko nosaka dažus pārejas noteikumus atbalstam no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) 2021. un 2022. gadā un ar ko attiecībā uz līdzekļiem un piemērošanu 2021. un 2022. gadā groza Regulas (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 un (ES) Nr. 1307/2013, un attiecībā uz līdzekļiem un šāda atbalsta sadalījumu 2021. un 2022. gadā groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013
EK vienkāršoto izmaksu vadlīnijas	Eiropas Komisijas 2014.gada septembra vadlīnijas par vienkāršotajām izmaksām „Guidance on Simplified Cost Options (SCOs)” (EGESIF_14-0017)
FM vadlīnijas par vienkāršoto izmaksu izmantošanas iespējām	Finanšu ministrijas izstrādātās 2020.gada 19.augusta vadlīnijas Nr. 2.8. “Vadlīnijas par vienkāršoto izmaksu izmantošanas iespējām un to piemērošana ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas periodā”
MK noteikumi Nr. 590	Ministru kabineta 2015. gada 13. oktobra noteikumi Nr.590 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju””
MK noteikumi Nr. 598	Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumi Nr.598 “Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020.gada plānošanas periodā”
MK noteikumi Nr. 599	Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumi Nr.599 "Noteikumi par Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda, kā arī par valsts un Eiropas Savienības atbalsta lauksaimniecībai un lauku un zivsaimniecības attīstībai finansējuma administrēšanu 2014.–2020.gada plānošanas periodā”

MK noteikumi Nr. 776	Ministru kabineta 2021. gada 30. novembrī noteikumi Nr. 776 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība atklātu projektu konkursa veidā pasākumā "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" 2014.–2020. gada plānošanas perioda pārejas laikā 2021. un 2022. gadā”
-----------------------------	--

Ievads

Metodika “Vienotās likmes finansējums Lauku attīstības projektu sagatavošanas un vispārējām izmaksām” (turpmāk – metodika) ir izstrādāta, lai izskaidrotu vienkāršoto izmaksu jēgu un būtību, kā arī noteiktu vienkāršoto izmaksu noteikšanas principus, lai tos piemērotu KLP pārejas perioda laikā 2021.-2022.gadā, LAP 2014-2020 pasākumu administrēšanā, veicinot efektīvāko ELFLA finanšu līdzekļu administrēšanu fondu vadības procesā un LAD kontroles funkciju nodrošināšanu.

1. Metodika sagatavota, pamatojoties uz ELFLA Vadošās iestādes komitejas 2020. gada 25. novembra lēmuma Nr. 9.3-11e/2/L/2020 1.1. un 5.1.apakšpunktu.

2. Metodika ir izstrādāta:

2.1. saskaņā ar Vispārējās regulas Nr. 1303/2013 67. panta 1. punkta “d” apakšpunktu un 5. punkta “a” apakšpunktu;

2.2. piemērošanai KLP pārejas periodā 2021.–2022. gadā LAP 2014-2020 apakšpasākumos “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”, “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”, “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” un “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju”, šādi veicinot efektīvāku ELFLA finanšu līdzekļu administrēšanu fondu vadības procesā, kā arī LAD kontroles funkciju nodrošināšanai un vienkāršošanai;

2.3. veicinot vienotu izpratni par vienotās likmes finansējuma Lauku attīstības projektu sagatavošanas un vispārējam izmaksām noteikšanas principiem un piemērošanu;

2.4. lai piemērotu vienotās likmes finansējumu Lauku attīstības projektu sagatavošanas un vispārējām izmaksām saskaņā ar MK noteikumu Nr. 598 6.³ punktu, MK noteikumu Nr. 590 28.6.apakšpunktu un MK noteikumu Nr. 776 56.punktu.

3. Sagatavošanas un vispārējo izmaksu noteikšana notiek saskaņā ar šo metodiku. LAD pārbauda iesniegtos projektu dokumentus un projektos sasniedzamos rezultātus. Atbalsta pretendenta pienākums ir nodrošināt dokumentālus pierādījumus tam, ka ir sagatavots LAP 2014-2020 projekts vai arī ir pabeigta būvniecība, iesniedzot LAD Elektroniskā pieteikšanās sistēmā būvniecības dokumentus saskaņā ar atbalsta piešķiršanu reglamentējošiem normatīviem aktiem.

1. Metodikas izstrādes mērķis

4. Metodika izstrādāta vienotas izpratnes veicināšanai par vienotās likmes piemērošanu LAP 2014-2020 projektu sagatavošanas un vispārējam izmaksām (turpmāk – vienotā likme). Lai noteikt izmaksu vienotās likmes apmēru, tās aprēķinu, piemērojamos nosacījumus, sasniedzamos rezultātus un tās pamatošanu.
5. Vienotās likmes izmaksu attiecināšana un apmaksā balstās uz reāli notikušajām darbībām. Līdz ar to LAD veic tikai reālo darbību pamatojošo dokumentu (piemēram, vai pie iesniegtā projekta pieteikuma ir iesniegti pamatojošie dokumenti par izdevumiem, kas ir bijuši par būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumiem u.tml.) pārbaudi un sasniegto plānoto projekta rezultātu. Projekta atbalsta pretendenta pienākums ir nodrošināt dokumentālus pierādījumus tam, ka ir īstenotas noteiktās darbības un ir sasniegts plānotais rezultāts.
6. Vienkāršoto izmaksu metodika tiek izstrādāta ar mērķi vienkāršot LAP 2014-2020 projektu faktisko izmaksu uzskaiti, veicinot fokusēšanās maiņu no finanšu dokumentu pārbaudes **uz sasniegto rezultātu pārbaudi**, tādā veidā:
 - a. samazinot atbalsta pretendenta administratīvo slogu projekta izmaksu uzskaitē un maksājuma pieprasījumu pamatojošās dokumentācijas sagatavošanai;
 - b. samazinot LAD administratīvo slogu projektu izmaksu dokumentācijas pārbaudēs;
 - c. samazinot kļūdu rašanās iespējas gan izmaksu pamatojošās dokumentācijas sagatavošanā, gan tās pārbaudē;
 - d. veicinot LAP 2014-2020 finansējuma aprites ātrumu – samazināts laiks maksājumu pieprasījumu sagatavošanai, pārbaudei un lēmuma sagatavošanai par līdzfinansējuma apstiprināšanu;
 - e. fokusējoties uz mērķa un rezultātu sasniegšanu, kas veicina efektīvāku finansējuma izlietojumu.

2. Vienkāršoto izmaksu būtība

7. Galvenā vienkāršoto izmaksu priekšrocība ir samazināts administratīvais slogs, jo ir vienkāršotas dokumentu kontroles prasības.
8. Šīs metodikas aprakstošā daļa balstīta uz vienotās likmes piemērošanu LAP 2014-2020 projektu sagatavošanas un vispārējām izmaksām.
9. Vienotās likmes izmaksu aprēķini balstās uz sekojošiem principiem:
 - 9.1. **iepriekš noteikti** – MK noteikumos jābūt noteiktiem nosacījumiem par katru darbību un noteiktai metodei, kas ir piemērojama konkrētās darbības izmaksu noteikšanai, t.i., jābūt skaidri noteiktām izmaksām vai projekta darbībām, kas paredzētas izmaksu vienkāršošanai, lai ievērotu principu, ka visiem FS ir skaidri definēti nosacījumi atbilstoši projekta īstenošanai;
 - 9.2. **taisnīgi** – vienkāršoto izmaksu aprēķiniem jābalstās uz datiem par faktiskām/reālām izmaksām, proti, izmaksas nevar paredzēt pārmērīgi augstas vai zemas. Izvēloties piemērot konkrēto vienkāršoto izmaksu metodi, atbildīgajai institūcijai ir jānodrošina savas izvēles pamatojums;
 - 9.3. **objektīvi** – vienkāršoto izmaksu aprēķiniem jāpauž vienāda attieksme pret jebkuru FS vai projektu. Piemēram, nevar būt atšķirīgas likmes līdzvērtīgiem FS (*piemēram, juridiskais statuss, kapacitāte u.tml.*) vai projektiem un darbībām, kas rada nepamatotas priekšrocības konkrētam finansējuma saņēmēju lokam vai konkrēta veida projektiem;
 - 9.4. **pārbaudāmi** – vienkāršoto izmaksu aprēķiniem jābūt dokumentāli pierādāmiem un pārbaudāmiem. Aprēķini var tikt veikti un pamatoti, izmantojot:
 - a. statistikas datus;
 - b. citu objektīvu informāciju vai ekspertu slēdzienu;
 - c. vēsturiskos datus par līdzīgu darbību īstenošanu;
 - d. tirgus izpēti/cenu aptauju.
10. Vispārējā regulā Nr. 1303/2013 nav paredzēti ierobežojumi attiecībā uz attiecināmo izmaksu pozīcijām, ko varētu izmantot vienotas likmes finansējuma gadījumā. Tomēr galvenajam vienotās likmes izmantošanas mērķim jābūt vienkāršošanai un kļūdu līmeņa mazināšanai.
11. Vienotās likmes gadījumā ir īstenota projekta darbība un sasniegts plānotais rezultāts – **projekta iesniegums darbības īstenošanai LAP 2014-2020 apakšpasākuma ietvaros vai vispārējo izmaksu gadījumā ir pabeigta būvniecībā**. Līdz ar to vienotās likmes finansējumu var iekļaut maksājuma pieprasījumā tikai tad, kad projekta darbība ir pabeigta, un to var pierādīt ar metodikā minēto (-iem) rezultātu pamatojošo dokumentu (-iem)- ir iesniegts projekta iesniegums, vispārējo izmaksu gadījumā ir pabeigta būvniecība un ir iesniegti pamatojošie dokumenti. Vienotās likmes finansējums ir konstants lielums, kas balstīts uz iepriekš noteiktu rezultātu, līdz ar to nevar tikt koriģēts atbilstoši projekta darbības procentuālajai izpildes pakāpei. Vienotās likmes finansējuma apjomam ir jābūt noteiktam *ex-ante* (pirms tam).
12. Vienotās likmes finansējums ir piemērojamas šādiem LAP 2014-2020 apakšpasākumiem:
 - 12.1. M4.1 “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”;
 - 12.2. M4.2. “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”;

- 12.3. M4.3 “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā”;
- 12.4. M19.2.“Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju”.

13. divu veidu izmaksām:

13.1. projekta iesnieguma sagatavošanas izmaksas;

13.2. **vispārējās izmaksas**, tajā skaitā arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, ekspertīzes, būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumu, juridisko pakalpojumu, tehniski ekonomisko pamatojumu, energoefektivitātes audita sagatavošanas izmaksas, kā arī izmaksas par nomas līguma reģistrāciju zemesgrāmatā, kuras ir tieši saistītas ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu. Vispārējās izmaksas ir attiecināmās, ja projekta ietvaros ir pabeigta būvniecība un to īstenošanai bija nepieciešams būvprojekts.

14. Vienkāršotas izmaksas ir piemērojamas, ja atbalsta pretendents nav Publisko iepirkumu likuma 1. panta 19. punktā minētais pasūtītājs.

3. Metodikas izstrādes process

15. Metodikas izstrādes gaitā izmantoti dati no LAD datu sistēmas par atbalsta saņēmēju apstiprinātajos projektos norādītajam attiecināmajām izmaksām LAP 2014-2020 projektu sagatavošanai un vispārējām izmaksām. Izlases kopā iekļauta informācija par 10 449 projektiem.

16. Metodikas sagatavošanas procesā noteiktas divu veidu vienkāršotās izmaksas: projektu iesnieguma sagatavošanai un vispārējās izmaksas.

17. Datu grupējums metodikas aprēķinu veikšanai veikts, nosakot investīciju veidu:

- a. iekārtu iegāde;
- b. būvniecības veikšana;
- c. jauktas investīcijas: iekārtu iegāde un būvniecības veikšana.

4. Vienotās likmes aprēķins un atbalsta attiecināšana

18. Aprēķinos izlases kopā iekļautā informācija grupēta, nosakot:

18.1.augtākās un zemākās likmes projektu iesniegumu sagatavošanai un vispārējām izmaksām;

18.2.nosakot vidējo likmi pa saimniecisko veicēju grupām pēc attiecināmo izmaksu summas.

19. Vispārējo izmaksu apmēra noteikšanai un apstiprināšanai atbalsta saņēmējs iesniedz LAD Elektroniskā pieteikšanās sistēmā būvniecības dokumentus saskaņā ar atbalsta piešķiršanu reglamentējošiem normatīviem aktiem.

20. Vispārējās izmaksas tiek attiecinātas un par to tiek samaksāts, ja projekta ietvaros paredzēta būvniecība ir pabeigta. LAD attiecīgo summu atmaksās pēc reālu darījumu pamatojošo dokumentu pārbaudes.

21. LAD veic pārbaudes projekta īstenošanas vietā un laikā, lai pārliecinātos par projekta darbības reālu norisi.

22. Atbalsta saņēmējam, ievērojot prasības atbalsta piešķiršanu reglamentējošajos normatīvajos aktos, atbilstoši nosacījumiem par dokumentu uzglabāšanas prasībām, ir jā saglabā visi tie dokumenti, kas pierāda konkrēto projekta darbību īstenošanu, piem., tādus ka energoefektivitātes

audita sagatavošanas izmaksas, izmaksas par nomas līguma reģistrāciju zemesgrāmatā, lai tos uzrādītu pārbaudēs un auditos. Izmaksu pamatojošie dokumenti (piemēram, maksājumu uzdevumi, rēķini u.c.) ir jāuzglabā atbilstoši nacionālo normatīvo aktu par grāmatvedības dokumentu uzglabāšanu prasībām.

23. Kopējo attiecināmo izmaksu apmēru vienotās likmes piemērošanai aprēķina pēc formulas:

$$\mathbf{A = P \times V \Rightarrow (maksimālas likmes summas piemērošana, ja attiecināms) \times I,}$$

kur

A –sagatavošanas vai vispārējo izmaksu apjoms, euro;

P – projekta attiecināmo izmaksu apjoms, euro;

V – vienotā likme, kas ir aprēķināta saskaņā ar šo metodiku;

I – LAP 2014 -2020 apakšpasākumam noteikta atbalsta intensitāte.

4.1.Vienotās likmes aprēķins LAP 2014-2020 apakšpasākumam M4.1 “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”

24. Vienotās likmes aprēķins LAP 2014.-2020. pasākuma “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” ietvaros investīcijām līdz 2 miljoniem euro ir atspoguļots 1. tabulā.
25. Ja atbalsta saņēmējs ir jauna kooperatīvā sabiedrība un projekta attiecināmo izmaksu apjoms ir robežās no 2 000 001 līdz 5 000 000 euro, ir piemērojamas likmes un maksimālās likmes summas, kas ir noteiktas projektu attiecināmo izmaksu apjomam līdz 2 000 000 euro.

1.tabula

Projekta sagatavošanas attiecināmo izmaksu vienotās likmes un maksimālās likmes summas LAP 2014-2020 apakšpasākumā M4.1 “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”

Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Projekta plānotās investīcijas			
	Iekārtas		Būvniecība/jauktā tipa projekti (iekārtu iegādes un būvniecības veikšana)	
	likme %	Maksimālā likmes summa, EUR	Likme %	Maksimālā likmes summa, EUR
No 1 līdz 150 000	1	750	1,5	1500
No 150 001 līdz 1 000 000	0,5	1500	1	3000
No 1 000 001 līdz 2 000 000	0,5	1500	0,5	4000

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

26. Projekta ietvaros iegādājoties iekārtas līdz 150 000 euro, vienkāršotā likme projekta sagatavošanas izmaksām ir 1% no attiecināmo izmaksu summas, bet nepārsniedz 750 euro. Attiecināmo izmaksu apjomam esot robežās no 150 001 līdz 1 mil. euro, vienkāršotā likme

projekta sagatavošanas izmaksām ir 0.5% no attiecināmo izmaksu summas, bet nevar pārsniegt 1 500 euro.

27. Ja projekta ietvaros ir paredzēts veikt būvniecību līdz 150 000 euro, tad vienkāršotā likme projekta sagatavošanas izmaksām ir 1.5% no attiecināmo izmaksu summas, bet nevar pārsniegt 1 500 euro. Ja projekta būvniecības izmaksas ir robežās no 150 001 līdz 1 milj.euro, tad vienkāršota likme projekta sagatavošanas izmaksām ir 1%, bet maksimālā likmes summa nepārsniedz 3000 euro. Ja būvniecības projekts ir no 1 000 001 līdz pat 2 milj. euro, tad vienkāršotās likmes, kuras tiek piemērotas projektu sagatavošanas izmaksām, ir 0.5% pie maksimālā likmes summas 4000 euro.

Piemēram: plānots iegādāties iekārtas ar kopējo vērtību 680 000 euro. Faktiskās projekta sagatavošanas izmaksas projektam ir noteiktas 2 200 euro. Savukārt, **attiecināmo izmaksu summa** veidosies pēc šāda aprēķina:

Attiecināmās izmaksas projekta sagatavošanas izmaksām = projekta attiecināmo izmaksu apjoms (680 000 euro) * 0.5% (nepārsniedzot 1500 EUR) * atbalsta intensitāte.

Vispārējās projektu attiecināmo izmaksu vienotās likmes un maksimālās likmes summas LAP 2014-2020 apakšpasākumam M4.1 “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”

2. tabula

Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Projekta plānotās investīcijas	
	Iekārtas/Būvniecība/ jauktas investīcijas	
	Likme %	Maksimālā likmes summa, EUR
No 1 000 001 līdz 2 000 000	0,5	10 000
No 150 001 līdz 1 000 000	1,5	5 000
No 1 līdz 150 000	3	2 500

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

28. Realizējot būvniecības projektu saskaņā ar šo metodiku, ir noteiktas vienotas izmaksu likmes un maksimālās vispārējās projektu likmes summas. Ja projekta attiecināmo izmaksu summa ir līdz 150 000 euro, tad atbalsta likme veido 3%, bet likmes summa nevarēs pārsniegt 2 500 euro, ja projekta attiecināmajās izmaksās ir robežās no 150 001 – līdz 1 mil. euro, tad izmaksu likme ir 1,5%, bet likmes summa nevar būt lielāka par 5 000 euro. Savukārt projektiem ar attiecināmo izmaksu summu no 1 000 001 euro līdz 2 milj. euro likme ir 0,5%, nepārsniedzot izmaksu 10 000 euro.
29. Atbalsta pretendents var izvēlēties attiecināt projekta sagatavošanas izmaksas un/vai vispārējās izmaksas, taču darbojas noteikti ierobežojumi uz kopējo vispārējo izmaksu apjomu (skatīt 3. tabulā).

**Projekta sagatavošanas un pārējās vispārējās projekta maksimālās likmes summas
LAP 2014-2020 apakšpasākumam M4.1 “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”**

Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Projekta plānotās investīcijas	
	Iekārtas	Būvniecība, jaukta tipa projekti (būvniecība/iekārtu iegāde)
	Maksimālā likmes summa, EUR	
No 1 000 001 līdz 2 000 000	x	12 000
No 150 001 līdz 1 000 000	1 500	8 000
No 1 līdz 150 000	750	4 000

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

Piemēram:

30. Sagatavots būvniecības projekts ar kopējo attiecināmo izmaksu summu 750 000 euro, kurā ir attiecināmās izmaksas par projekta sagatavošanu 2 000 euro un pārējās vispārējās izmaksas 13 000 euro. Kopējās sagatavošanas un vispārējās izmaksas šajā gadījumā sastāda 15 000 euro, taču projektā kopējas projekta sagatavošanas un vispārējās maksimālā likmes summa ir 12 000, kā to paredz metodoloģijā noteiktais aprēķins.

**4.2. Vienotās likmes aprēķins LAP 2014-2020
apakšpasākumam M4.2 “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”**

**Projekta sagatavošanas attiecināmo izmaksu vienotās likmes un maksimālās likmes
summas LAP apakšpasākumam M4.2 “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”**

Projekta investīcijas	plānotās Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Likme %	Maksimālā likmes summa, EUR
Iekārtas	No 150 001 līdz 7 000 000	1,5	5000
	No 1 līdz 150 000	1,5	1500
Būvniecība/jauktas investīcijas	No 700 001 līdz 7 000 000	0,5	5000
	No 1 līdz 700 000	1,5	4000

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

31. Ja atbalsta pretendents īsteno projektu LAP 2014-2020 apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”, iegādājoties iekārtas līdz 150 000 euro, vienkāršotā likme projekta sagatavošanas izmaksām ir 1.5% no attiecināmo izmaksu summas, nepārsniedzot maksimālo likmes summu 1 500 euro. Savukārt projekta attiecināmo izmaksu apjomam esot robežās no

150 001 euro līdz 7 000 000 euro, vienkāršotā likme projekta sagatavošanas izmaksām ir 1.5% no attiecināmo izmaksu summas, nepārsniedzot 5 000 euro.

32. Veicot būvniecību, vai īstenojot jaukta tipa projektus vienotās likmes, kuras tiek piemērotas projektu sagatavošanas izmaksām, ir 0.5%, ja attiecināmo izmaksu apjoms projektam ir no 700 001 līdz 7 000 000 euro, maksimālā likmes summa nepārsniedz 5 000 euro, 1.5% pie projekta attiecināmo izmaksu apjoma līdz 700 000 euro, maksimālā likmes summa nepārsniedz 4 000 euro.

5.tabula

**Projektu vispārējās attiecināmo izmaksu vienotās likmes un maksimālās likmes summas
LAP 2014-2020 apakšpasākumam M4.2 “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”**

Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Projekta plānotās investīcijas: būvniecība, jauktā tipa projekti (būvniecība un iekārtu iegāde)	
	Likme, %	Maksimālās likmes summa, EUR
No 700 001 līdz 7 000 000	2	50 000
No 1 līdz 700 000	4	16 000

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

33. Ja projekta attiecināmo izmaksu summa ir līdz 700 000 euro, tad vispārējo attiecināmo izmaksu vienotā likme ir 4%, bet maksimālās likmes summa nevarēs pārsniegt 16 000 euro. Ja projekta attiecināmajās izmaksās ir robežās no 700 001 – līdz 7 000 000 euro, tad vienotā likme veido 2%, nepārsniedzot likmes summu 50 000 euro.

34. Noteikti ierobežojumi uz maksimālo projektu vispārējo izmaksu apjomu atspoguļoti 6.tabulā.

6.tabula

**Maksimālās projekta sagatavošanas un vispārējo likmes summas
LAP apakšpasākumam M4.2 “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”**

Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Maksimālā likmes summa, EUR	
	Iekārtas	Būvniecība, jaukta tipa projekti (būvniecība/iekārtu iegāde)
No 1 līdz 150 000	1500	x
No 150 001 līdz 7 000 000	5000	x
No 1 līdz 700 000	x	20 000
No 700 001 līdz 7 000 000	x	55 000

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

35. Maksimālā likmes summa gadījumos, kad atbalsta pretendents izvēlas iegādāties iekārtas, ir sekojoša: projekta attiecināmo izmaksu apjomam nepārsniedzot 150 000 euro, vispārējās izmaksas ir 1500 euro apmērā, palielinoties projekta attiecināmo izmaksu apjomam no 150 001 euro līdz 7 000 000 euro, maksimālā vispārējo likmes summa ir 5000 euro.
36. Būvniecības un jaukta tipa projektiem maksimālās kopējās vispārējās likmes summa projektiem ar attiecināmo izmaksu apjomu līdz 700 000 euro ir 20 000 euro, bet projektiem ar attiecināmo izmaksu apjomu no 700 001 euro līdz 7 000 000 euro – 55 000 euro.

4.3. Vienotās likmes aprēķins LAP 2014-2020 apakšpasākumam M4.3 “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā”

37. Vienotās likmes LAP 2014-2020 apakšpasākuma M4.3 “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” ietvaros ir piemērojamas ja atbalsta pretendents nav Publisko iepirkumu likuma 1. panta 19. punktā minētais pasūtītājs.
38. LAP 2014-2020 apakšpasākumā M4.3 “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” projektu sagatavošanas un pārejas vispārējās izmaksu likme un maksimālās likmes summas ir atspoguļotas 7. tabulā.

7.tabula

Projekta sagatavošanas un vispārējo izmaksu vienotās likmes un maksimālās likmes summas LAP 2014-2020 apakšpasākumā M4.3 “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā”

Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Projekta vispārējās izmaksas		Projekta sagatavošanas izmaksas		Maksimālās sagatavošanas un vispārējās likmes summas, EUR
	Likme %	Maksimālās likmes summa, EUR	Likme %	Maksimālās likmes summa, EUR	
No 150 001 līdz 300 000	4	7 000	0,5	1 500	8 500
No 1 līdz 150 000	4	6 000	1	750	6 750

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD dati

39. Veicot ieguldījumus saskaņā ar LAP apakšpasākumu M4.3. “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” vispārējo izmaksu vienotā likme, neatkarīgi no projektu attiecināmo izmaksu apjoma, veido 4%. Atšķirības ir vispārējo izmaksu maksimālajām likmes summu robežām. Ja projekta attiecināma izmaksu summa ir līdz 150 000 euro, tad maksimāli vispārēja izmaksa veido līdz 6 000 euro. Projektiem, kuriem attiecināmo izmaksu apjoms ir robežās no 150 001 līdz 300 000 euro – 7000 euro.
40. Projekta sagatavošanas izmaksas ir atšķirīgas pa projektu attiecināmo izmaksu grupām. Ja projekta attiecināmo izmaksu summa ir līdz 150 000 euro, tad projekta sagatavošanas izmaksu

vienotā likme ir 1%, maksimāla likmes summa ir 750 euro, no 150 001 līdz 300 000 euro, tad projekta sagatavošanas vienotā izmaksu likme ir 0,5%. Maksimāla likmes summa ir 1 500 euro.

4.4.Vienotās likmes aprēķins LAP 2014-2020 apakšpasākumam M19.2 “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju”

41. Veicot investīcijas iekārtās un/vai būvniecības darbus LAP apakšpasākuma 19.2. “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju” ietvaros, vienotā likme projektu sagatavošanas izmaksām ir vienāda abām apakšpasākuma aktivitātēm:

41.1.“Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas” - M19.21

41.2.“Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas” - M19.22

8.tabula

Projekta sagatavošanas un vispārējās attiecināmās izmaksu vienotās likmes, maksimālās likmes summas LAP 2014-2020 apakšpasākumam “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju”

Aktivitāte	Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Sagatavošanas izmaksas		Vispārējās izmaksas		Sagatavošanas un vispārējās maksimālās likmes summas, EUR
		Likme %	Maksimālās likmes summa, EUR	Likme, %	Maksimālās likmes summa, EUR	
M19.21	līdz 100 000	1,8	1300	3	3000	4300
M19.22	līdz 50 000	1,8	900	3	1500	2400

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

42. LAP 2014-2020 apakšpasākumam 19.2. “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju” vienotā likme projektu sagatavošanas attiecināmām izmaksām ir 1.8%. Aktivitātē M19.22.“Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas” nepārsniedzot maksimālo likmes summu 900 euro. Savukārt, aktivitātē M19.21.“Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas” vienotā likme projektu sagatavošanas attiecināmām izmaksām veido 1.8%, bet nepārsniedzot maksimālo likmes summu 1300 euro.

43. Abās aktivitātēs vispārējām izmaksām vienotā likme ir 3%, aktivitātē M19.22.“Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas” nepārsniedzot maksimālo likmes summu 1 500 euro, savukārt aktivitātē M19.21.“Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas” nepārsniedzot maksimālo likmes summu 3 000 euro.

5. Komercedarbības atbalsta ierobežojumi

44. Šī metodika attiecas uz LAP 2014-2020 pasākumiem un darbībām, kas neietilpst Līguma par Eiropas Savienības darbību¹ 42. panta darbības jomā, uz kurām attiecas ELFLA regulas Nr. 1305/2013 81. pants.
45. Šī metodika attiecas uz LAP 2014-2020 apakšpasākumiem, kurus Eiropas Komisija atzinusi par saderīgiem ar kopējo tirgu un kuri ir izstrādāti atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014, Komisijas regulas Nr. 702/2014, vai Komisijas regulas Nr.1407/2013 nosacījumiem:
- apakšpasākumam M 4.1. “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”, saskaņā ar ELFLA regulas Nr. 1303/2013 17. pantu;
 - apakšpasākumam M 4.2. “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”, ārpus Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikuma produktiem, atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 nosacījumiem.
 - apakšpasākumam M 4.3. “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā”, atbilstoši Komisijas regulas Nr. 702/2014 nosacījumiem.
 - apakšpasākumam M19.2. “Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju”, saskaņā ar Komisijas Regulas Nr.1407/2013 nosacījumiem.
46. LAP 2014-2020 pasākumi ir izstrādāti, ievērojot komercedarbības atbalstu regulējošos tiesību aktus, kas pamato komercedarbības atbalsta saderīgumu ar ES iekšējo tirgu², kas nosaka, ka attiecināmās izmaksas ir jāpamato ar skaidriem, konkrētiem un aktuāliem dokumentāriem pierādījumiem. Projekta uzskaitē ir jāsniedz pierādījumi, ka projekta attiecināmās izmaksas ir atbilstošas konkrētajam komercedarbības atbalstu regulējošajam tiesību aktam, kas pamato komercedarbības atbalsta saderīgumu ar ES iekšējo tirgu. Atkarībā no konkrētā komercedarbības atbalsta mērķa, ES līmeņa komercedarbības atbalstu regulējošajos tiesību aktos ir identificētas konkrētas attiecināmās izmaksas.
47. Vienoto likmi var piemērot turpmāk minētajos gadījumos pie noteiktajiem nosacījumiem:
- 47.1. ja atbalsts tiek sniegts, piemērojot *de minimis*³ komercedarbības atbalsta regulējumu.** *De minimis* EK regulas nosaka ierobežojumus attiecībā uz maksimālo robežlielumu, ko viens vienots uzņēmums var saņemt trīs gadu periodā atbilstoši Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktam, kas ierobežo attiecināmās izmaksas. Vienlaikus, gadījumos, ja plāno *de minimis* atbalstu kumulēt ar citu atbalstu attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, tiek ievēroti Komisijas regulas Nr.1407/2013 5. panta nosacījumi;
- 47.2. ja atbalsts tiek sniegts, piemērojot Komisijas regulu Nr. 702/2014.** Komisijas regula Nr. 702/2014 nosaka, ka atbalstu nepiešķir atbalsta saņēmējiem, uz kuriem attiecas līdzekļu atgūšanas rīkojums, kas izdots saskaņā ar iepriekšēju Komisijas lēmumu, ar kuru atbalsts ir atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu, kā arī grūtībās nonākušiem uzņēmumiem. Jāievēro ir Komisijas regulas Nr. 702/2014 40. pantā noteiktās attiecināmās izmaksas un maksimāla atbalsta intensitāte. Ja atbalstu plānots kumulēt ar citu atbalstu par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, tiek ievēroti Komisijas regulas Nr. 702/2014 8.panta nosacījumi;

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex:C2012/326/01>

² Komisijas regulas Nr. 651/2014, Komisijas regulas Nr. 702/2014, vai Komisijas regula Nr.1407/2013.

³ Komisijas regula Nr.1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam.

47.3. ja atbalsts tiek sniegts, piemērojot Komisijas regulu Nr. 651/2014. Komisijas regula Nr. 651/2014 nosaka, ka atbalstu nepiešķir atbalsta saņēmējiem, uz kuriem attiecas līdzekļu atgūšanas rīkojums, kas izdots saskaņā ar iepriekšēju Komisijas lēmumu, ar kuru atbalsts ir atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu, kā arī grūtībās nonākušiem uzņēmumiem. Jāievēro ir Komisijas regulas Nr. 651/2014 14. pantā noteiktās attiecināmās izmaksas un maksimāla atbalsta intensitāte. Ja atbalstu plānots kumulēt ar citu atbalstu par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, tiek ievēroti Komisijas regulas Nr. 651/2014 8.panta nosacījumi.

6. Noslēguma jautājumi

48. Metodiku sāk piemērot ar tās apstiprināšanas dienu.
49. Metodiku pēc nepieciešamības aktualizē un grozījumus tajā izdara analogiski tās apstiprināšanas procedūrai.